

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про електронні комунікації» щодо забезпечення відновлення пошкоджених електронних комунікаційних мереж у період воєнного стану»

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроєкту

З початку повномасштабної збройної агресії російської федерації проти України значна кількість електронних комунікаційних мереж та об'єктів інфраструктури електронних комунікацій була пошкоджена або зруйнована внаслідок бойових дій.

Втрата доступу до електронних комунікаційних послуг суттєво ускладнює забезпечення життєдіяльності населення, функціонування органів державної влади, органів місцевого самоврядування, закладів охорони здоров'я, освіти, підприємств критичної інфраструктури та сил безпеки і оборони.

Чинне законодавство України, зокрема і Закон України «Про електронні комунікації», не містить спеціального правового механізму, який би визначав обов'язки операторів електронних комунікацій щодо відновлення пошкоджених електронних комунікаційних мереж на територіях активних бойових дій, можливих бойових дій та деокупованих територіях, а також особливості взаємодії операторів електронних комунікацій із власниками об'єктів інфраструктури та регуляторним органом (Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку (НКЕК) у сфері електронних комунікацій у таких умовах.

Прийняття законопроєкту спрямоване на створення правових передумов для забезпечення відновлення електронних комунікаційних мереж на територіях активних бойових дій, можливих бойових дій і деокупованих територіях, а також забезпечення безперервності надання електронних комунікаційних послуг, встановлення мінімальних вимог щодо відновлення мереж та створення правових умов для оперативного відновлення пошкодженої інфраструктури електронних комунікацій.

2. Цілі і завдання прийняття законопроєкту

Метою законопроекту є забезпечення доступності електронних комунікаційних послуг, в першу чергу, для населення на територіях, що постраждали від бойових дій, шляхом встановлення обов'язків операторів електронних комунікацій щодо відновлення пошкоджених електронних комунікаційних мереж та визначення повноважень регуляторного органу (НКЕК) у сфері моніторингу і координації відповідних заходів.

Основними завданнями законопроекту є:

встановлення обов'язку операторів електронних комунікацій вживати заходів для відновлення пошкоджених електронних комунікаційних мереж та надання послуг до рівня не нижче мінімального рівня доступності, визначеного регуляторним органом (НКЕК) на територіях, що постраждали від бойових дій;

запровадження обов'язку подання до регуляторного органу плану відновлення пошкодженої електронної комунікаційної мережі або мотивованого обґрунтування неможливості такого відновлення;

визначення спеціальних вимог для операторів електронних комунікацій, які станом на 24 лютого 2022 року забезпечували електронними комунікаційними послугами понад 50 відсотків домогосподарств відповідного населеного пункту;

усунення необґрунтованих перешкод для доступу операторів до об'єктів інфраструктури з метою проведення аварійно-відновлювальних робіт;

надання Кабінету Міністрів України повноважень щодо визначення особливостей відновлення та заміни технічних засобів електронних комунікацій, а також порядку компенсації витрат на відновлення електронних комунікаційних мереж;

визначення повноважень регуляторного органу (НКЕК) щодо встановлення мінімальних показників доступності послуг, ведення обліку пошкоджених мереж та прийняття рішень про тимчасове спільне використання окремих елементів мереж і інфраструктури.

Законопроект відповідає міжнародним зобов'язанням України у сфері розвитку цифрової інфраструктури та забезпечення доступу до електронних комунікаційних послуг.

3. Основні положення законопроекту

Законопроектом пропонується доповнити Закон України «Про електронні комунікації» новою статтею 32¹, якою передбачається:

встановлення обов'язку операторів електронних комунікацій відновлювати надання електронних комунікаційних послуг до мінімального рівня доступності на територіях активних бойових дій, можливих бойових дій та деокупованих територіях;

визначення повноважень регуляторного органу (НКЕК) щодо встановлення мінімальних показників доступності послуг, ведення відповідного обліку та організації тимчасового спільного використання інфраструктури;

запровадження обов'язку подання операторами електронних комунікацій до регуляторного органу (НКЕК) плану відновлення пошкодженої електронної комунікаційної мережі або обґрунтування неможливості її відновлення;

визначення спеціальних вимог до операторів електронних комунікацій, які до початку повномасштабного вторгнення забезпечували послугами понад 50 відсотків домогосподарств відповідного населеного пункту;

встановлення обов'язку власників об'єктів інфраструктури не створювати необґрунтованих перешкод операторам електронних комунікацій для проведення аварійно-відновлювальних робіт;

надання Кабінету Міністрів України повноважень щодо визначення особливостей відновлення електронних комунікаційних мереж та порядку компенсації документально підтверджених витрат.

Запропоновані положення законопроекту не передбачають запровадження необґрунтованих обмежень конкуренції та спрямовані на захист суспільного інтересу в умовах воєнного стану.

4. Стан нормативно-правової бази у зазначеній сфері правового регулювання

Правові засади діяльності у сфері електронних комунікацій визначаються Законом України «Про електронні комунікації».

Питання функціонування територій активних бойових дій, можливих бойових дій та деокупованих територій регулюються законодавством у сфері правового режиму воєнного стану, цивільного захисту населення та відновлення інфраструктури.

Реалізація положень законопроекту потребуватиме прийняття або приведення у відповідність окремих нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України та регуляторного органу (НКЕК).

5. Регіональний аспект

Зміст законопроекту не стосується питань розвитку адміністративно-територіальних одиниць України і функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку.

Разом з цим, положення законопроекту направлені на забезпечення функціонування сталого зв'язку в населених пунктах активних бойових дій, можливих бойових дій та деокупованих територій.

6. Запобігання дискримінації

У законопроекті Закону відсутні положення, які містять ознаки дискримінації.

7. Запобігання корупції

У законопроекті відсутні правила та процедури, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень.

8. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація положень законопроекту не потребує додаткових видатків з Державного бюджету України на етапі його прийняття.

Видатки, пов'язані з можливою компенсацією документально підтверджених витрат операторів електронних комунікацій на відновлення пошкоджених або зруйнованих електронних комунікаційних мереж, визначатимуться окремими рішеннями Кабінету Міністрів України в межах наявних бюджетних ресурсів, міжнародної технічної допомоги та інших джерел, не заборонених законодавством.

У зв'язку з цим прийняття законопроекту не матиме безпосереднього впливу на показники державного та місцевих бюджетів у поточному бюджетному періоді.

Очікується, що реалізація Закону матиме позитивний економічний ефект завдяки прискоренню відновлення електронних комунікаційних послуг, функціонуванню цифрових сервісів та підвищенню стійкості критичної інфраструктури в умовах воєнного стану.

9. Оцінка регуляторного впливу

Законопроект не є регуляторним актом.

10. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття проекту Закону

Прийняття законопроекту сприятиме:

забезпеченню підвищення рівня доступності електронних комунікаційних послуг на територіях, що постраждали від бойових дій;

підвищенню стійкості електронних комунікаційних мереж в умовах воєнного стану;

прискоренню відновлення пошкодженої інфраструктури електронних комунікацій;

покращенню координації дій між операторами електронних комунікацій, власниками інфраструктури та державними органами;

забезпеченню потреб населення, держави, суб'єктів критичної інфраструктури та сектору безпеки і оборони України у безперервному доступі до електронних комунікаційних послуг.

Народний депутат України

О.ФЕДІЄНКО (№ 89) та інші

